

C B B
A
2022-27

Cynnwys

1. Cyflwyniad
2. Prif Ddatganiad
3. Gweithio mewn Partneriaeth ac Ymgynghori
  - Partneriaid Cwlwm (NDNA Cymru, Blynyddoedd Cynnar Cymru, PACEY Cymru, Clybiau Plant Cymru, Mudiad Meithrin)
  - Ysgolion
  - Cyflogwyr a Sefydliadau Cyflogwyr
  - Bwrdd Diogelu Lleol
  - Plant
  - Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg
  - Aseiad Llesiant Lleol
4. Poblogaeth
5. Cyflenwad Gofal Plant
  - Trosolwg o Fathau, Gwasanaethau a Lleoedd Gofal Plant
  - Gwarchodwyr Plant
  -
  -

1) Cyflwyniad

Mae adran 22 o Ddeddf Gofal Plant 2006 yn gosod dyletswydd ar awdurdodau lleol i sicrhau, cyn belled ag y bo'n rhesymol ymarferol, ddarpariaeth o ofal plant sy'n ddigonol i fodloni gofynion rhieni yn eu hardal i'w galluogi i wneud y canlynol:

- dechrau neu aros mewn gwaith; neu
- ymgymryd ag addysg neu hyfforddiant y gellid yn rhesymol ddisgwyl iddo eu cynorthwyo i gael gwaith.

Mae'n ofynnol i awdurdodau lleol gynnal asesiad llawn o'r ddarpariaeth gofal plant yn eu hardal gan ystyried y cyflenwad a'r galw a safbwyntiau rhanddeiliaid. Rhaid iddynt gynnal asesiad o leiaf bob pum mlynedd a pharhau i adolygu eu hasesiad rhwng y prif asesiadau, fel rhan o'u hadroddiad blynyddol i Lywodraeth Cymru.

Wrth benderfynu a yw'r ddarpariaeth gofal plant yn ddigonol, rhaid i'r awdurdod lleol roi sylw i anghenion rhieni yn eu hardal o ran y canlynol:

- y ddarpariaeth gofal plant y mae elfen gofal plant credyd treth gwaith neu gredyd cynhwysol yn daladwy mewn perthynas â hi
- y ddarpariaeth gofal plant y mae gofal plant â chymorth cyflogwr neu ofal plant di-dreth yn daladwy mewn perthynas â hi
- y ddarpariaeth gofal plant i blant anghenion addysgol arbennig neu sydd angen gofal arbenigol oherwydd anabledd
- y ddarpariaeth gofal plant sy'n cynnwys defnyddio'r Gymraeg
- y ddarpariaeth gofal plant sy'n eu galluogi i fanteisio ar eu hawl i addysg gynnar yn y Cyfnod Sylfaen
- y ddarpariaeth gofal plant sy'n eu galluogi i gael mynediad at eu hawl i leoedd gofal plant a ariennir

Mae'r Asesiad Digonolrwydd Gofal Plant hwn wedi'i gynnal gan ddefnyddio amrywiaeth o fethodolegau i gasglu gwybodaeth yn ymwneud â'r

Cyflwynir adroddiadau ar

2) Prif Ddatganiad

Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Blaenau Gwent yn gwerthfawrogi pwysigrwydd gofal plant a'r effaith y mae hynny'n ei chael ar ffyniant economaidd. Mae wedi parhau i adeiladu ar ehangiad cyflym yn y sector gofal plant rhwng 2000 a 2014 i wella digonolrwydd ac ansawdd y gofal plant a gynigir i deuluoedd lleol. Mae nifer y lleoedd gofal plant wedi amrywio ychydig ers 2014 ond wedi aros yn gyson rhwng 1,000 a 1,300.

Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Blaenau Gwent yn parhau i fod yn ymrwymedig i gefnogi a gwella ansawdd mewn lleoliadau gofal plant a

3) Gweithio mewn Partneriaeth ac Ymgynghori

Partneriaid Cwlwm

Mae gan dîm y Blynyddoedd Cynnar, Gofal Plant a Chwarae berthynas waith dda â'r holl sefydliadau ymbarél, gyda chynrychiolwyr o bob un yn rhan o Bartneriaeth Datblygu'r Blynyddoedd Cynnar, Gofal Plant a Chwarae i dderbyn a rhannu gwybodaeth am y sector yn gyffredinol ac i graffu ar yr Asesiad Digonolrwydd Gofal Plant ac adroddiadau diweddarau a chynlluniau gweithredu blynyddol.

Anfonwyd arolwg safonol awdurdod lleol at bob sefydliad ymbarél yn hydref 2021. Ni themlai'r un o'r sefydliadau y gallent wneud sylwadau ar ystod, ansawdd, fforddiadwyedd, hyblygrwydd nac addasrwydd y sector ym Mlaenau Gwent, yn benodol gan y byddai'r uchaf-5 (y 50% aed) 32 (y 64%)

Ilwyddiannus). Soniwyd am hyrwyddo manteision gofal plant ac addysg cyfrwng Cymraeg, ynghyd â sicrhau bod teuluoedd cymwys yn manteisio ar yr hyn a gynigir iddynt gan Dechrau'n Deg.

grwpiau o geiswyr gwaith i gefnogi gydag arweiniad ynghylch gofal plant, ffynonellau cyllid a gyrfaoedd gofal plant. Y bwriad yw y bydd y gweithgarwch hwn yn ailddechrau ac yn cynnig mewnwleddiad ychwanegol i'r rhwystrau a wynebir gan rieni sy'n chwilio am waith.

Bwrdd Diogelu Lleol

Mae angen amseroedd agor mwy hyblyg / trefniadau gofal plant cofleidiol i gynorthwyo rhieni ar batrymau shifft afreolaidd
Mae'r ddau ffactor hyn yn cyfrannu at gynnydd mewn anweithgarwch economaidd

4) Poblogaeth

Lleolir Blaenau Gwent yn ardal Blaenau'r Cymoedd yn Ne

Dangosodd data cyfrifiad 2011 fod poblogaeth Blaenau Gwent o bobl dduon a lleiafrifoedd ethnig ychydig yn llai na 1,900. Mae hyn yn cyfateb i 2.6% o'

Ar hyn o bryd, mae gan yr awdurdod lleol 197 o blant sy'n derbyn gofal, wedi'u dadansoddi o ran oedran fel a ganlyn:

Ystod Oedran	Niferoedd Plant sy'n Derbyn Gofal
O dan 1 oed	8
1 – 4 oed	33
5 – 9 oed	37
10 –	

5)

	Sesiwn y Prynawn	5	0
	Cofleidiol	0	0
	Cinio	2	0
	Gwyliau	2	0

Math o Ofal Plant	Nifer y Darparwyr yn ôl Ardal Cynllunio Cymunedol				
	Sirhywi	Ebwy Fawr	Gogledd Ebwy Fach	De Ebwy Fach	Cyfanswm
Gwarchodwyr Plant	4	7	10	11	32
Gofal Dydd Llawn	4	7	2	3	16
Gofal Dydd Sesiynol	2	1	1	2	6
Gofal y Tu Allan i Oriau Ysgol	0	0	2	0	2
Darpariaeth Chwarae	2	4	3	3	12

Mae'n werth nodi, er bod niferoedd y gwarchodwyr plant sydd wedi'u cofrestru yn Sirhywi ac Ebwy Fawr yn sylweddol is na'r niferoedd yng Ngogledd Ebwy Fach a De Ebwy Fach, mae'r ddwy ardal flaenorol yn cael eu gwasanaethu'n dda o ran darpariaeth gofal dydd llawn.

Lleoedd Cofrestredig Darpariaeth Amser Tymor

Math o Ofal Plant	Lleoedd Cofrestredig Amser Tymor				
	Uchafswm Lleoedd	Nifer y Plant sy'n Defnyddio'r Gwasanaeth	Cyfanswm Lleoedd ar Draws Pob Gwasanaeth	Nifer y Lleoedd Gwag ar Draws Pob Gwasanaeth	Rhestr Aros
Gwarchodwr Plant	228	239	1226	167	7

Gof 21 Dydd Llawn	621	809	2678	416	49
----------------------	-----	-----	------	-----	----

Gofal Dydd Sesiynol	44	Ddim yn Hysbys	Ddim yn Hysbys	0
Gofal y Tu Allan i Oriau Ysgol	70	Ddim yn Hysbys	Ddim yn Hysbys	0

Mae nifer y lleoedd yn sylweddol is, sef 836.

Nid yw'r data a ddarparwyd trwy'r Datganiad Hunanasesu Gwasanaeth yn gwahaniaethu rhwng plant sy'n mynychu neu gyfraddau lleoedd gwag ar gyfer gofal gwyliau a gofal yn ystod y tymor.

Darpariaeth Anghofrestredig – Gwyliau Ysgol

Mae darpariaeth anghofrestredig yn cynnwys sesiynau chwarae mynediad agored a Rhaglen Gwella Gwyliau'r Haf. Mae darpariaeth chwarae mynediad agored yn rhedeg ym Mlaenau Gwent dros dri diwrnod yr wythnos am bum wythnos o wyliau'r haf ac yn ystod hanner tymor mis Hydref a mis Chwefror. Nid oes cyfyngiad penodol ar y lleoedd a gynigir, gan y bydd hyn yn dibynnu ar nifer y staff a gwirfoddolwyr sydd ar gael ar unrhyw ddiwrnod i gefnogi'r sesiynau. Mae sesiynau fel arfer yn rhedeg mewn chwe safle bob wythnos am ddwy awr bob tro.

Cynhaliwyd Rhaglen Gwella Gwyliau'r Haf mewn chwe ysgol yn haf 2021, gan gynnig 280 o leoedd ar draws pythefnos o ddarpariaeth. Mae'r ddarpariaeth wedi'i thargedu at y plant mwyaf anghenus gan yr ysgolion felly nid yw o reidrwydd yn opsiwn i bob rhiant sy'n gweithio sy'n ceisio gofal plant yn ystod y gwyliau.

Gwarchodwyr Plant

Ar adeg casglu'r data, roedd gan Flaenau Gwent 32 o warchodwyr plant yn cynnig 228 o leoedd cofrestredig dros 1,120 o wahanol fathau o ddarpariaeth (diwrnodau llawn, hanner diwrnodau, cyn yr ysgol, ar ôl yr ysgol, gwyliau ysgol). Mae hyn yn ostyngiad o bedwar gwarchodwr plant ers 2017 ac, yn anffodus, bu dau ddatgofrestriad arall ers casglu'r data yn haf 2021.

Ardal	Cyfanswm	Cyfrwng Saesneg	Cyfrwng Saesneg a Chymraeg
Sirhywi	4	4	0

Er bod y data'n dangos bod y rhan fwyaf o warchodwyr plant yn cynnig ystod o wasanaethau o ddydd Llun i ddydd Gwener a darpariaeth gynnar yn y bore i fin nos, nid oes gofal hwyr gyda'r nos / dros

Mae bwlch yn yr ardal ar gyfer gwasanaethau gwarchod plant y gellid eu darparu drwy gyfrwng y Gymraeg a byddai ehangu nifer y gwasanaethau sy'n gallu cynnig y Gymraeg a'r Saesneg yn ddymunol iawn.

Mae yna hefyd fwlch posibl ar gyfer rhieni sydd angen gofal plant ar adegau annodweddiadol (yn gynnar iawn yn y bore, yn hwyr gyda'r nos, dros nos) y gellid ei ystyried gan warchodwyr plant presennol a'r rhai sy'n ystyried dod yn warchodwr plant a allai fod eisiau chwilio am bwynt gwerthu unigryw.

Gofal Dydd Llawn

Mae nifer y darparwyr sydd wedi cofrestru i ddarparu gofal dydd llawn wedi cynyddu'n sylweddol, o ddeg i un ar bymtheg, ers yr Asesiad Digonolrwydd Gofal Plant diwethaf a gynhaliwyd yn 2017. Mae'r darparwyr yn cynnwys wyth meithrinfa ddydd (agorwyd dwy feithrinfa newydd yn ystod y pandemig), dau gylch meithrin a chwe chylch chwarae, sydd rhyngddynt yn cynnig 621 o leoedd gofal plant cofrestredig

Cylch Chwarae / Cylch Meithrin am	0	48	43	69
Cylch Chwarae / Cylch Meithrin pm	0	48	43	42
Cyn yr Ysgol	85	153	48	62
Ar Ôl yr Ysgol	85	270	158	42
Cinio	83	108	72	39
CYFANSWM	596	1511	508	458

Bu newid sylweddol mewn patrymau mynychu ers yr Aseiad Digonolrwydd Gofal Plant diwethaf; er mai mynychu rhan-amser yw'r math mwyaf cyffredin o hyd, mae wedi cynyddu'n sylweddol o 55% i 83%. Mewn cyferbyniad, mae mynychu amser llawn wedi gostwng o 36% i 13% a mynychu ad hoc o 9% i 4%.

Ni nododd yr un o'r darparwyr meithrinfeydd dydd eu bod yn ddarparwyr cyfrwng Cymraeg; nododd un ei fod yn defnyddio Cymraeg a Saesneg, ond lleoliadau cyfrwng Saesneg yw'r saith arall. Mae

Nodwyd bod gan 32 o'r 731 o blant a oedd yn mynychu gofal dydd llawn anabledd neu anghenion ychwanegol, sef 4% o'r plant sy'n manteisio ar leoedd gofal plant.

Adroddodd y darparwyr fod 410 o leoedd gwag dros eu hystod o wasanaethau ym mis Gorffennaf 2021, sef 15% o gyfanswm y gwasanaethau a ddarparwyd ac sy'n cynrychioli gostyngiad yn y gyfradd lleoedd, sef 34% ar gyfer yr un cyfnod yn 2016.

Dim ond dwy ardal cynllunio cymunedol oedd â darparwyr yn adrodd am restrau aros – Sirhywi (39 o blant) ac Ebwy Fawr (wyth o blant) – i gyd yn ymwneud â gwasanaethau cyfrwng Saesneg.

llawn yn cynnig amseroedd gorffen hwyr y nos neu ddarpariaeth dros y penwythnos. Mae hyd sesiynau'n amrywio o 2.5 awr hyd at 10.5 awr. Mae yna feithrinfeydd diwrnod llawn sy'n cynnig yr oriau agor hirach ym mhob un o'r ardaloedd cynllunio cymunedol.

Yn gyffredinol, mae meithrinfeydd dydd ar agor am 50/51 wythnos y flwyddyn (yn cau am wythnos neu ddwy adeg y Nadolig ond ar agor am weddill y flwyddyn). Mae'r cylchoedd meithrin a'r cylchoedd chwarae yn fwy cymysg, gyda dim ond pedwar lleoliad yn cynnig rhywfaint o ddarpariaeth gwyliau.

Roedd costau cylchoedd meithrin a chylchoedd chwarae yn amrywio o £8.50 i £15.00 y sesiwn ac roedd costau meithrinfeydd diwrnod llawn yn amrywio o £36 i £45 y diwrnod.

Cafodd Covid effaith enfawr ar ddarparwyr gofal dydd llawn, gydag 11 o'r 16 darparwr yn cau dros dro o leiaf unwaith (erbyn haf 2021). Caeodd y ddau gylch meithrin yn gynnar yn y pandemig, gan aros ar gau am bum mis, tra caeodd pum darparwr arall am gyfnod o ddau i dri mis. Teimlai pob darparwr ar ddechrau'r pandemig nad oedd ganddo fynediad at ddigon o gyfarpar diogelu personol, er bod pob un yn teimlo bod ganddo ddigon ym mis Gorffennaf 2021. Dim ond pum lleoliad ddywedodd y bu effaith ar gymarebau staffio. Roedd gan 14 o'r darparwyr yr holl staff yn cynnal profion llif unffordd wythnosol, ac roedd gan y ddau arall rai staff yn eu gwneud. Er mai dim ond deg o'r 16 darparwr oedd â staff a oedd yn gorfod ynysu erbyn haf 2021, rhagwelir bod y rhan fwyaf, os nad pob un, bellach wedi cael staff yn ynysu. Dywedodd mwyafrif y darparwyr y bu llai o hyfforddiant ar gael. Teimlai un darparwr fod diffyg TG wedi effeithio ar hyn a nododd dau fod diffyg cyflenwad staff wedi cyfrannu at hyn. Nododd wyth darparwr fod y cyfyngiadau ar gwblhau elfennau ymarferol cymwysterau hyfforddi wedi bod yn broblem. Amlygwyd diffyg argaeledd hyfforddiant addas hefyd gan wyth darparwr, ond dim ond dau a deimlai nad oedd yr hyfforddiant yr oedd ei angen arnynt ar gael o hyd ar adeg cynnal yr arolwg. Roedd 12 o'r 16 wedi llenwi eu holl leoedd yn haf 2021, dim ond un darparwr oedd yn ansicr o'i gynaliadwyedd yn y dyfodol, roedd un yn teimlo'n hyderus am chwe mis, ac roedd y gweddill yn hyderus am y flwyddyn nesaf neu fwy.

Cryfderau a Gwendidau

Bu cynnydd sylweddol yn y ddarpariaeth gofal dydd llawn ers yr asesiad llawn diwethaf yn 2017. Mae tri lleoliad newydd mewn tair ardal cynllunio cymunedol (Sirhywi, Ebwy Fawr a De Ebwy Fach) ac mae'r ychwanegiadau eraill wedi'u creu trwy ddarparwyr dydd sesiynol yn ailgofrestru i ddarparu gofal dydd llawn. Er eu bod yn dal i gynnig gofal sesiynol, sy'n arbennig o berthnasol i ddarparwyr Dechrau'n Deg, mae'r

Gan ystyried y lleoliadau sydd wedi'u cofrestru ar gyfer gofal dydd llawn ond sy'n cynnig lleoedd gofal sesiynol, mae o leiaf ddau ddarparwr ym mhob ardal cynllunio cymunedol a dosbarthiad rhesymol o leoedd ar draws y pedair ardal cynllunio cymunedol. Fodd bynnag, dim ond dau ddarparwr sydd bellach yn cynnig gofal sesiynol cyfrwng Cymraeg (y ddau wedi'u cofrestru fel gofal dydd llawn), gyda'r lleoliad a oedd wedi'i gategoreiddio fel cyfrwng Cymraeg yn Sirhywi yn yr Asesiad Digonolrwydd Gofal Plant diwethaf yn ailgategoreiddio ei hun fel cyfrwng Saesneg a Chymraeg. Mae'r lleoliadau cyfrwng Cymraeg presennol yng Ngogledd Ebwy Fach a De Ebwy Fach.

O ran lleoedd gwag, dywedodd pedwar darparwr fod ganddynt leoedd gwag, yn amrywio o un lle i ddeuddeg lle. Dim ond un darparwr a ddywedodd fod ganddo restr aros (ar gyfer sesiwn foreol) ond mae wedi nodi bod 70 o blant yn aros am le yn y bore. Tybir mai camgymeriad yw hwn gan fod y ffigwr yn ymddangos yn afrealistig o uchel.

TJMC /P AMCIDh6 Tw 23.3 1.84 010 (J-0.005 Tn(h.)JJ2c 0 36 Td[TJMC d)-20 (i))4 (l-14 (,)5 (yhh(y)-6 (b)6 010 (J-0.005 Tn(h.)JJ2c 0 36 Td[TJMC ( )TJ Tw 00 (n (n

Cryfderau a Gwendidau

Er bod nifer cyffredinol y darparwyr sydd wedi cofrestru i ddarparu gofal sesiynol wedi gostwng, nid yw nifer y lleoedd sesiynol sydd ar gael wedi gostwng oherwydd bod saith darparwr gofal dydd llawn yn cynnig lleoedd gofal sesiynol yn ychwanegol at y chwe darparwr cofrestredig presennol. Mae lleoliadau sy'n datblygu drwy ailgofrestru i ddod yn ddarparwyr gofal dydd llawn i ddiwallu anghenion rhieni a'u galluogi i gynnig y Cynnig Gofal Plant yn gadarnhaol iawn, i rieni ac i'r lleoliadau eu hunain o ran cynaliadwyedd.

Ar hyn o bryd, mae llai o ddarparwyr sesiynol cyfrwng Cymraeg nag oedd yn 2017 (lleihad o un darparwr); fodd bynnag, fel yr amlinellwyd yn yr adran gofal dydd llawn uchod, mae cynlluniau'n mynd rhagddynt i lenwi bylchau a nodwyd yn Ebwy Fawr a Sirhywi.

Bu cynnydd yn nifer y lleoliadau sy'n cael eu comisiynu i ddarparu Dechrau'n Deg ac mae ehangu'r rhaglen honno yn y dyfodol yn cynnig cyfleoedd gwirioneddol i bob darparwr sesiynol gael cyllid i gyflwyno'r rhaglen hon, ynghyd â mathau eraill o ddarparwyr gofal plant. Mae pob lleoliad wedi'i gofrestru i gyflwyno Cynnig Gofal Plant Cymru, ac mae hyn yn helpu gyda chynaliadwyedd/proffidioldeb.

Mae pob darparwr yn cefnogi'r Cynllun Gofal Plant a Ariennir (Cymorth Lleoedd yn flaenorol). Mae darparwyr yn cynnig cymorth i blant ag anghenion dysgu ychwanegol ac maent wedi ymgysylltu'n dda â gwaith paratoi a dysgu sy'n gysylltiedig â chyflwyno Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018.

Mae pob darparwr yn ymgysylltu'n dda â thîm y Blynyddoedd Cynnar, Gofal Plant a Chwarae ac yn cydymffurfio â'n trefniadau pontio, gan fynychu cyfarfodydd pontio (fel y bo'n briodol) a chwblhau gwaith papur pontio. Mae presenoldeb mewn digwyddiadau rhwydwaith fel arfer yn dda iawn, yn ogystal â'r niferthi(r)4 (')-4 (r)4 (ni)-16 (fe)-7 (r)4arl n dda c ctd'r-6 (da)-26 (i)3.9 (Tc 0 Tw 11.04 019.5( )TJMC /P AMCID 5 BDC6-0.005 w -32.77 T

Mae angen darpariaeth crèche i gefnogi rhaglenni allweddol Llywodraeth Cymru ac, yn benodol, rhaglenni magu plant Dechrau'n Deg a Theuluoedd yn Gyntaf, felly mae hwn yn wendid yn y sector gofal plant lleol ar hyn o bryd. Fodd bynnag, mae adborth cyfredol yn awgrymu bod natur gyfyngedig gwasanaethau crèche, ynghyd ag anawsterau recriwtio cyffredinol, yn ei wneud yn wasanaeth anodd i ddarparwyr lleol ei gynnal ac felly mae'r cyfle wedi'i rannu'n ehangach i ddenu darparwr newydd i Flaenau Gwent.

Gofal Plant y Tu Allan i Orlau Ysgol

Ym mis Gorffennaf 2021, dim ond dau glwb y tu allan i oriau ysgol pwrpasol oedd ym Mlaenau Gwent, y ddau wedi'u lleoli yng Ngogledd Ebwy Fach. Yn anffodus, ers hynny mae un clwb arall wedi cau, gan adael dim ond un clwb ar ôl ar agor. Ar yr adeg yr oedd data'n cael ei gasglu, roedd 130 o blant yn mynychu'r clybiau, yn amser llawn, yn rhan amser ac yn ad hoc, ond roedd y mwyafrif yn mynychu'n ad hoc.

Mae'r clwb sy'n parhau ar agor yn cynnig darpariaeth ar ôl yr ysgol ac yn ystod y gwyliau ac yn categoreiddio ei hun fel lleoliad cyfrwng Saesneg.

Ar adeg casglu'r data, adroddodd yr un darparwr sydd wedi cau wedi hynny fod 40 o leoedd gwag, ond nid oedd y clwb ar agor ar y pryd.

Nid adroddodd y clwb arall ar leoedd gwag na rhestrau aros. Mae'r darparwr hwnnw'n cynnig clwb gwyliau ar gyfer yr holl wyliau ac eithrio wythnosau'r Nadolig. Y taliadau yw £6 am sesiwn ar ôl yr ysgol ac £20 am ofal yn ystod y gwyliau.

Cryfderau a Gwendidau

Mae pryderon enfawr ynghylch colli darpariaeth ar ôl yr ysgol bwrpasol ym Mlaenau Gwent, gyda phedwar darparwr ar ôl yr ysgol yn cael eu colli dros y tair blynedd diwethaf, pob un yn ddarparwyr mewn ysgolion. Roedd ailagor clybiau y tu allan i oriau ysgol ar ôl pandemig Covid yn faes anodd i dîm y Blynnyddoedd Cynnar, Gofal Plant a Chwarae. Heb os, mae'r pandemig wedi cael effaith es ano.p Can6 (pa)-6 (nde3 (nde3 (nde3 (a)-30 (ila)-

Er bod darparwyr gofal plant eraill yn cynnig darpariaeth ar ôl yr ysgol ac yn ystod y gwyliau, cydnabyddir bod y darparwyr hyn yn aml yn ddrytach na chlybiau pwrpasol mewn ysgolion a bod y rhan fwyaf oddi ar safleoedd ysgol, sy'n golygu bod yn rhaid i blant deithio i

Roedd y rhesymau dros beidio â defnyddio Cynnig Gofal Plant Cymru yn ymwneud yn bennaf â'r ffaith bod y plentyn mewn addysg amser

Cyngor Bwrdeistref Sirol Blaenau Gwent		Sylwadau
Tymor	Nifer y Ceisiadau a Dderbyniwyd	

Cryfderau a Gwendidau

Mae mwyafrif y darparwyr ym Mlaenau Gwent (93%) wedi'u cofrestru i gyflwyno'r Cynnig Gofal Plant ym Mlaenau Gwent, gan gynnig dewis eang o ddarpariaeth i rieni sydd am fanteisio ar y cynnig. Mae nifer o blant yn gallu manteisio ar y cynnig mewn ardaloedd awdurdodau lleol eraill yng Nghymru, felly mae'n ymddangos bod trefniadau trawsffiniol yn gweithio'n dda. Ers i'r cynllun peilot gael ei gyflwyno, mae sawl darparwr wedi ailgofrestru fel gofal dydd llawn, estyn ei oriau agor, neu ychwanegu darpariaeth gwyliau i ddiwallu anghenion rhieni sydd am fanteisio ar y cynnig, ac mae rhai wedi ychwanegu gwasanaethau codi/gollwng i ddarparu gofal cofleidiol llawn.

7) Dechrau'n Deg

Mae lleoliadau Dechrau'n Deg ym Mlaenau Gwent yn gymysgedd o leoliadau sy'n cael eu rhedeg gan yr awdurdod lleol (2) a darparwyr a gomisiynir (13). Mae pob lleoliad yn derbyn y rhai sy'n talu ffioedd a phlant y Cynnig Gofal Plant ac yn cynnig lleoedd cynllun gofal plant a ariennir gan yr awdurdod lleol yn ogystal â phlant Dechrau'n Deg, felly nid yw'r un lleoliad yn Dechrau'n Deg yn unig. Gall nifer y plant sy'n mynychu lleoliad â lle Dechrau'n Deg amrywio o un plentyn i 33.

Mae darpariaeth gofal plant newydd yn cael ei datblygu ar hyn o bryd ar safle Ysgol Gynradd Swffryd a fydd yn mynd allan i dendr yn fuan am ddarparwr newydd neu ddarparwr presennol i wneud cais amdani. Rhagwelir y bydd y ddarpariaeth ar agor erbyn diwedd 2022.

Mae darparwyr fel arfer wedi'u lleoli o fewn neu'n agos at ardaloedd daearyddol penodedig Dechrau'n Deg; fodd bynnag, er mwyn ymateb i'r galw am leoedd allgymorth, mae darparwyr pellach wedi'u comisiynu i alluogi rhieni/gofalwyr i gael mynediad at ofal plant yn agos i'w cartrefi. Ar hyn o bryd, nid oes unrhyw warchodwyr plant wedi'u comisiynu i ddarparu gwasanaeth. Mae gwaith ychwanegol yn cael ei wneud ar hyn o bryd i gefnogi mwy o ddarparwyr gofal plant presennol i ddod yn ddarparwyr Dechrau'n Deg cofrestredig. Bydd fframwaith newydd i warchodwyr plant gofrestru fel darparwyr hefyd ar gael erbyn mis Medi 2022 i gefnogi ehangu rhaglen Dechrau'n Deg. Bydd y rhaglen ehangu yn blaenoriaethu: mynd i'r afael ag amddifadedd, cynyddu'r ddarpariaeth Gymraeg, a mynd i'r afael â bylchau yn y ddarpariaeth sydd ar gael.

Math o Ofal Plant	Darparwyr fesul Ardal				
	Sirhywi	Ebwy Fawr	Gogledd Ebwy Fach	De Ebwy Fach	Cyfanswm
Gofal Dydd Llawn	3	4	2	3	12

2021-22 Tymor 1	96/106	91%
-----------------	--------	-----

Mae'r nifer sy'n manteisio ar ofal plant Dechrau'n Deg yn parhau i fod yn uchel ym Mlaenau Gwent, fel y dangosir yn y ffigurau uchod. Mae Dechrau'n Deg yn casglu gwybodaeth gan rieni/gofalwyr am resymau dros wrthod lle Dechrau'n Deg ac, yn 2020-21, roedd y rhain fel a ganlyn:

Rheswm dros Wrthod	Tymor 1	Tymor 2	Tymor 3	Cyfanswm
Yn mynychu gofal plant preifat / amser llawn	0	0	0	0
Rhiant yn bryderus	2	1	1	4
Gofal plant amgen, e.e. neiniau a theidiau	1	2	0	3
Oherwydd oedran	1	1	0	2
Trafnidiaeth	1	0	0	1
Symud allan o'r ardal	1	1	0	2
Gofal plant preifat y tu allan i ardal Dechrau'n Deg	1	0	1	2
Wedi gwrthod rhoi rheswm / Ni roddwyd rheswm	1	1	1	3

'Di ny bywadal   Du 'n @ '
'Dyddi ny ddw   en bd n'n @ '
'Ae @ y   p'yl   arb   , ddi ny p'c
'Di ny yadal   i amari @ '
'Dni d y   'n @ d d y b   y yadal ina gy

9) Darpariaeth Feithrin y Cyfnod Sylfaen

Mae gan Flaenau Gwent dri lleoliad nas cynhelir a 23 o ysgolion cynradd yn cynnig Darpariaeth Feithrin y Cyfnod Sylfaen. Nodir lle mae'r lleoliadau/ysgolion isod, ynghyd â niferoedd derbyn.

Ardal	Enwau'r Lleoliadau/Ysgolion	Nifer Derbyn
Sirhywi	Gofal Dydd Tiggy Ysgol Gynradd Deighton Ysgol Gynradd Glanhywi Ysgol Gynradd Bryn Bach Ysgol Gynradd	

Mae pob ysgol gynradd a champws o ysgolion 3-16 ym Mlaenau Gwent yn cynnig addysg blynyddoedd cynnar, gan gynnig lleoedd ym mhob ward ym mhob ardal cynllunio cymunedol. Yn ogystal, mae tri darparwr nas cynhelir bellach, sef cynnydd o un darparwr ers yr asesiad diwethaf, sy'n caniatáu lleoedd a dewis ychwanegol i rieni, gan gynnwys dewis iaith (gan mai lleoliad cyfrwng Cymraeg yw'r darparwr) a dewis iaith (gan mai lleoliad cyfrwng Cymraeg yw'r darparwr).

10) Deall Anghenion Rhieni/Gofalwyr

Cwblhaodd 233 o rieni/gofalwyr yr arolwg gofal plant gan nodi mai eu hardal awdurdod lleol oedd Blaenau Gwent; fodd bynnag, gellid canfod o'r data bod 28 o'r arolygon wedi'u cwblhau gan rieni sy'n byw y tu allan i'r ardal. Ni ellid canfod ardal yr awdurdod lleol ar gyfer 28 o rieni/gofalwyr eraill. Mae nifer yr ymatebion yn isel iawn, er gwaethaf ymdrechion mawr i hyrwyddo'r arolwg yn helaeth ar draws Blaenau Gwent, ac felly ni ddarparwyd unrhyw ddata ychydig yn fwy na'r 28 o rieni/gofalwyr a nodwyd yn y tabl canlynol.

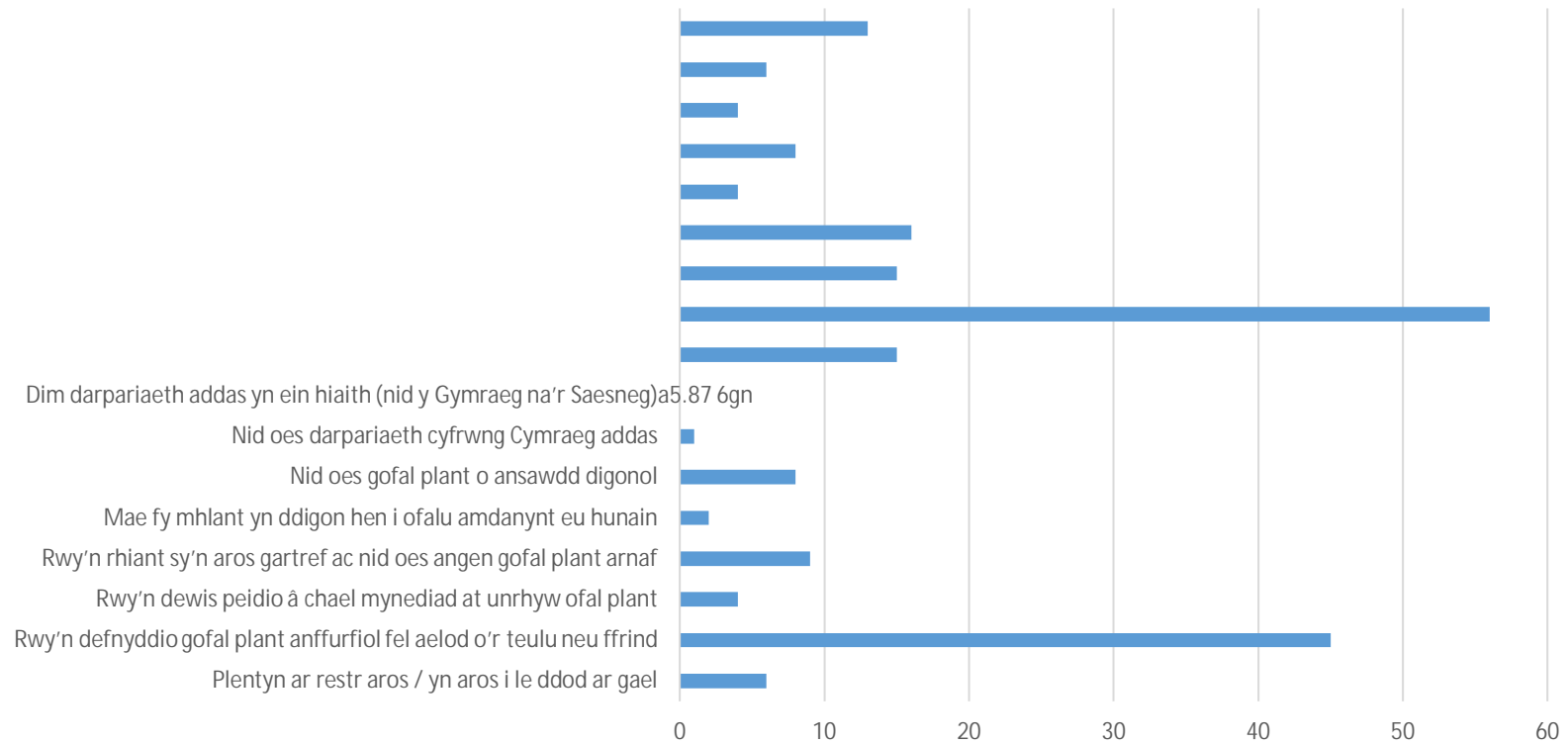
Dywedodd rhieni/gofalwyr wrthym fod y gofal plant yr oeddent yn ei ddefnyddio ar hyn o bryd yn ystod y tymor a'r gwyliau fel a ganlyn:

Amser Tymor	Gwyliau
Gofal Plant	

Gofynnwyd i ymatebwyr nad oeddent yn defnyddio gofal plant roi rhesymau pam nad oeddent yn gwneud hynny, a'r prif reswm a roddwyd (o gryn dipyn) oedd cost gofal plant. Dilynwyd hyn gan ddewis defnyddio teulu/ffrindiau. Er bod y niferoedd yn gymharol isel, mae'n destun pryder bod rhai rhieni/gofalwyr yn sôn am anawsterau wrth ddod o hyd i ofal plant sydd ar gael i oedran eu plentyn ac sy'n addas ar gyfer eu hanghenion. Mae rhai rhieni hefyd yn cael anawsterau gyda'r hyblygrwydd a gynigir gan wasanaethau.

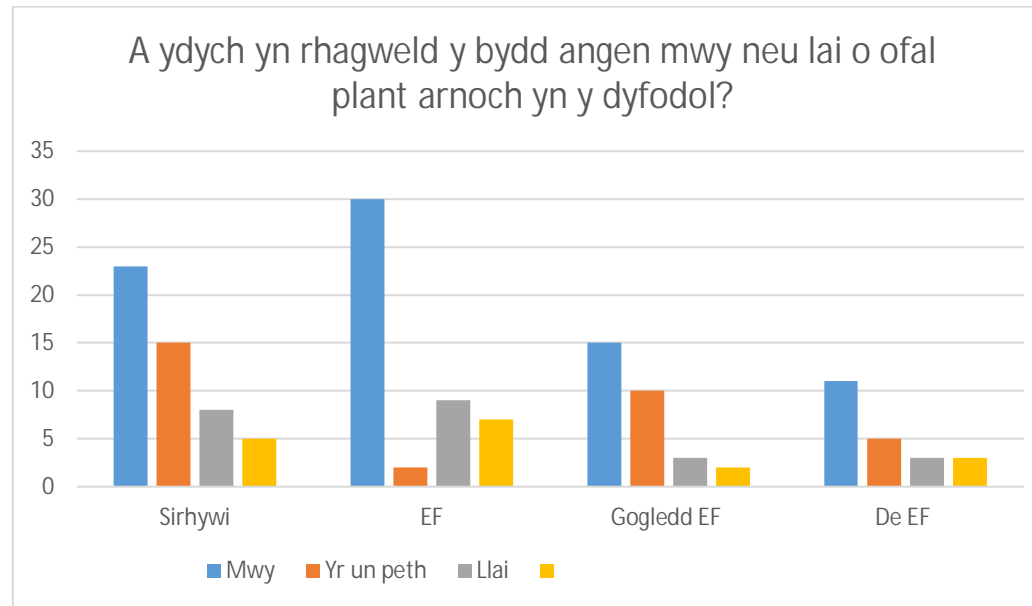
Gwahoddwyd sylwadau eraill am wasanaethau gofal plant ar ddiwedd yr arolwg a gellir didoli ymatebion yn themâu, gan gynnwys y canlynol:

- Roedd clybiau ar ôl yr ysgol / clybiau brechwast yn peidio â

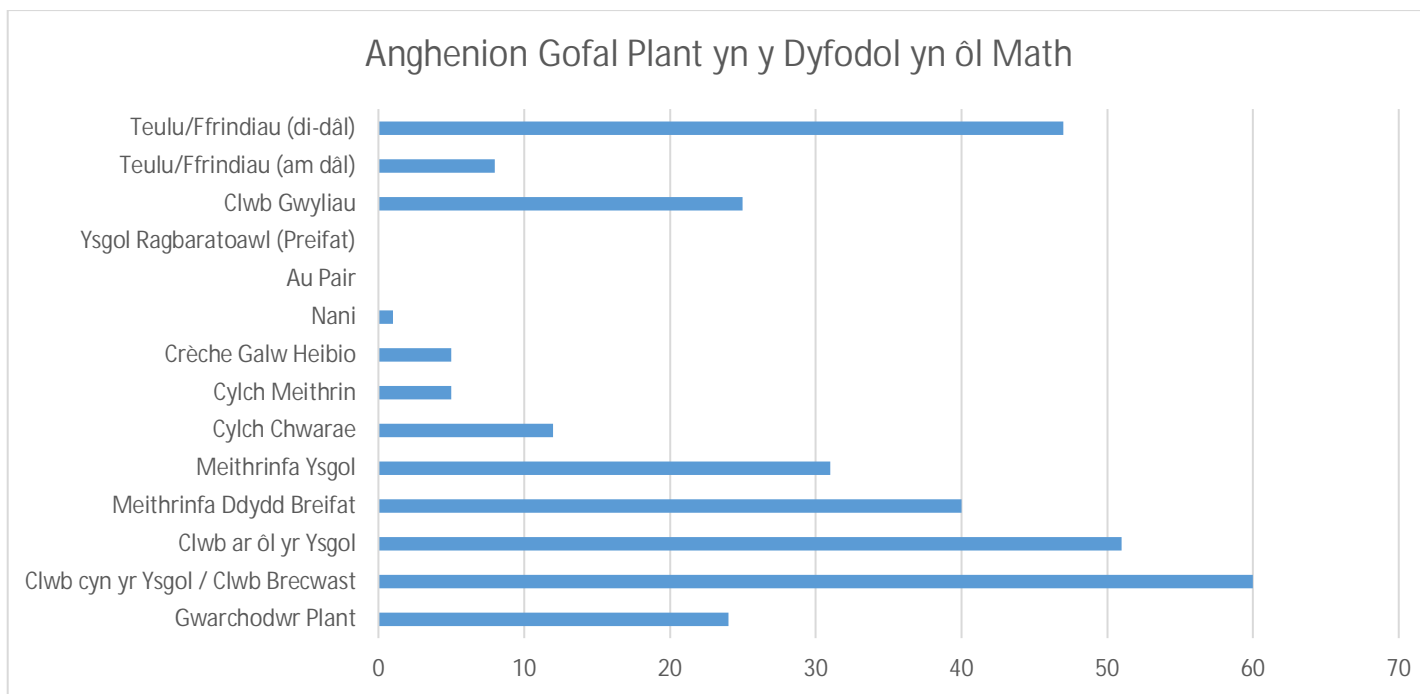
11) Galw yn y Dyfodol

Arolwg Rhieni/Gofalwyr

Mae canlyniadau'r arolwg yn dangos bod mwyafrif yr ymatebwyr wedi dweud y byddai angen mwy o ofal plant arnynt yn y dyfodol. Wedi'u dadansoddi yn ôl ardal cynllunio cymunedol, mae'n ymddangos y bydd y galw mwyaf yn y dyfodol yn Ebwy Fawr, wedi'i dilyn gan Sirhywi, Gogledd Ebwy Fach ac yna De Ebwy Fach.

Pan ofynnwyd pa fath o ofal plant ychwanegol oedd ei angen yn y dyfodol, mae'r canlyniadau'n dangos dibyniaeth barhaus ar ofal teulu/ffrindiau heb dâl ond hefyd mwy o alw am leoedd clwb brecwast, clwb ar ôl yr ysgol a meithrinfa diwrnod llawn. Fodd bynnag, rhaid nodi eto nad yw maint y sampl yn fawr, a rhaid bod yn ofalus o ran cynlluniau 'posibl' ar gyfer y dyfodol ar gyfer gofal plant.

Dywedodd 49 o ymatebwyr fod ganddynt rywffaint o sgiliau Cymraeg. O ran y galw am ofal plant cyfrwng Cymraeg yn benodol, mae ymateb y rhieni/gofalwyr yn dangos bod cyfanswm o 26 o rieni sydd wedi nodi naill ai y byddent yn hoffi neu o bosibl yn hoffi defnyddio gwasanaethau cyfrwng Cymraeg.

Datblygiadau Allweddol

Mae data

0-15 oed. Gallai hyn ynddo'i hun, os caiff ei gadarnhau gan ddata cyfrifiad diweddaraf 2021, ddangos y gallai'r angen am ofal plant leihau hefyd. Fodd bynnag, mae yna ffactorau eraill a fydd yn effeithio ar anghenion gofal plant yn y dyfodol, neu a allai effeithio arnynt.

Mae'r rhain yn cynnwys ehangu rhaglen Dechrau'n Deg, gan ddechrau yn 2022, gyda'r bwriad o gynnig darpariaeth gofal plant i bob plentyn dwy oed yn y blynyddoedd i ddod. Er bod graddau'r ehangu yn y flwyddyn gyntaf yn gymharol fach o ran niferoedd, gydag 88 o blant

Mae'r pandemig wedi cynnig llawer mwy o hyblygrwydd yn eu horiau gwaith i lawer o rieni sy'n gweithio ac wedi cynnig trefniadau gweithio gartref neu waith hybrid. Ymddengys nad yw llawer o sefydliadau ar hyn o bryd yn bwriadu dychwelyd i fodelau gwaith cyn y pandemig ac y bydd trefniadau gweithio hyblyg yn cael eu cadw. Mae'n ymddangos bod hyn wedi effeithio ar y sector gofal plant yn ystod y pandemig, gydag effaith benodol ar batrymau presenoldeb (llai o blant yn mynychu'n llawn amser) a llai o ddefnydd o ofal ar ôl yr ysgol.

12) Darpariaeth Drawsffiniol

Mae cytundeb ymhlith awdurdodau lleol Gwent y gall plant gael mynediad i Ddarpariaeth Feithrin y Cyfnod Sylfaen mewn awdurdod lleol arall yn y rhanbarth ac y bydd y costau'n cael eu talu gan yr awdurdod lleol y mae'r plentyn yn defnyddio'r ddarpariaeth ynddo.

Ar hyn o bryd, nid oes unrhyw blant o'r tu allan i Flaenau Gwent yn cael mynediad i Ddarpariaeth Feithrin y Cyfnod Sylfaen mewn lleoliadau

a'r gymuned i fynd i faes gofal plant. Mae cyrsiau gradd blynyddoedd cynnar wedi'u hariannu'n ddiweddar ar gyfer cydweithwyr o fewn tîm y Blynyddoedd Cynnar, Gofal Plant a Chwarae.

Y Gweithlu o fewn Cyngor Bwrdeistref Sirol Blaenau Gwent

Mae gweithlu'r Blynyddoedd Cynnar, Gofal Plant a Chwarae yng Nghyngor Bwrdeistref Sirol Blaenau Gwent yn cynnwys 236 o ymarferwyr gofal plant, gyda 98% o'r rheini'n fenywod. Bu rhywfaint o amrywiad ym maint y gweithlu, gyda chynnydd o 6% (ym mis Mawrth 2022) sy'n cael ei briodoli i'r ddwy feithrinfa ddydd newydd sydd wedi agor yn y ddwy flynedd ddiwethaf ynghyd ag un ddarpariaeth cyn ysgol newydd. Mae'r agoriadau hyn wedi lliniaru'r colledion dros y ddwy flynedd ddiwethaf, gyda naw o warchodwyr plant yn dadgofrestru a phedwar clwb ar ôl yr ysgol ac un ddarpariaeth cyn ysgol yn cau.

Iaith y Gweithlu

Mae mwyafrif y gweithlu yn defnyddio Saesneg fel eu hiaith gyntaf, gyda dau leoliad, Cylch Meithrin Helyg Bychan a Chylch Meithrin Gwdih , yn nodi eu bod yn defnyddio Cymraeg rhugl. O fewn y gweithlu cyfan, mae 3% yn siaradwyr Cymraeg rhugl a 97% yn datgan mai Saesneg yw eu hiaith gyntaf.

Hyfforddiant

Gorfodol a Datblygiad Proffesiynol Parhaus (DPP)

Mae rhai anghenion hyfforddi a chymwysterau clir y mae'n rhaid eu hystyried wrth gynllunio'r rhaglen hyfforddiant a chymwysterau ar gyfer 2022/23, a'r tair blynedd ddilynol. Er enghraifft, yn ystod y pum mlynedd nesaf byddwn yn ymroi i gyflwyno hyfforddiant cwricwlwm newydd, dysgu sylfaen ac anghenion ychwanegol. Bydd gallu cynnig hyfforddiant perthnasol o ansawdd uchel, yn ogystal â hyfforddiant newydd gan weithwyr proffesiynol blaenllaw yn y sector, yn sicrhau bod y plant sy'n defnyddio gwasanaeth blynyddoedd cynnar, gofal plant a chwarae yn profi'r canlyniadau gorau posibl.

Mae'r tîm yn cydlynu rhaglen hyfforddiant gorfodol a DPP gadarn ar gyfer yr holl unigolion sy'n gansaw-14 (42yD96499- (4g)-10 (7 Ln)-20(m)-6 ((n)-2tp-14 32 0.

hariannu'n llawn (gan adlewyrchu'r pwysigrwydd a roddwn ar safonau uchel mewn arferion diogelu), mae'r holl hyfforddiant DPP a ddarperir yn fewnol yn cael ei gynnig ar gyfradd â chymhorthdal o £5.00 y lle, a chynigir yr holl hyfforddiant allanol arall ar sail adennill costau llawn.

Mae'r cyrsiau hyfforddiant gorfodol canlynol yn cael eu darparu'n flynyddol, naill ai gan dîm y Blynyddoedd Cynnar, Gofal Plant a Chwarae neu drwy gael eu tendro'n allanol drwy ein hadran Datblygu'r Gweithlu, ac mae'n ofynnol eu hadnewyddu bob tair blynedd:

Diogelu

14) Effaith Covid

Mae pandemig COVID-19 wedi cael effaith enfawr ar bob agwedd ar gymdeithas yng Nghymru, ac mae wedi cyffwrdd â phob teulu, cymuned, sefydliad a busnes. O ran yr effaith y mae wedi'i chael ar y sector gofal plant, mae dau brif faes i'w hystyried. Yn gyntaf, rôl hollbwysig gofal plant yn ymateb pandemig y llywodraeth ac, yn ail, yr effaith y mae'r pandemig wedi'i chael ar leoliadau fel sefydliadau/busnesau a'r effaith ddilynol ar deuluoedd a chymunedau.

O ddyddiau cynnar y pandemig, roedd y rôl strategol yr oedd lleoliadau gofal plant i'w chwarae yn ymateb y llywodraeth i'r pandemig yn amlwg iawn. Roedd yr angen i gadw gweithwyr allweddol ym meysydd y GIG, gofal cymdeithasol a gwasanaethau golau glas mewn gwaith, ynghyd â gweithwyr hanfodol eraill a nodwyd, yn hollbwysig ac, i rieni sy'n gweithio, roedd hynny'n golygu bod angen i ofal plant aros ar agor er mwyn galluogi'r gweithwyr hynny i weithio. Roedd y darlun ar gyfer lleoliadau yn nyddiau cynnar y pandemig yn newid yn gyflym, gyda darparwyr yn gwneud penderfyniadau ynghylch a oedd agor yn opsiwn ymarferol a diogel iddynt. Yn ystod y pandemig, arhosodd nifer sylweddol o ddarparwyr ym Mlaenau Gwent ar agor i ddarparu gwasanaeth i blant gweithwyr allweddol a phlant agored i niwed. Yn ystod y cyfyngiadau symud cyntaf, dim ond 33.9% o wasanaethau a gaeodd, sy'n cynrychioli 42.8% o leoedd gofal plant yn gyfan gwbl. Roedd tîm yr awdurdod lleol hefyd yn gallu rhoi trefniadau ar waith i sicrhau y gellid darparu gwasanaeth i blant gweithwyr allweddol os oedd ei angen a phlant agored i niwed. Addasodd tîm Dechrau'n Deg un o'i leoliadau o fewn wythnos yn benodol i gefnogi plant agored i niwed, gan gwblhau amrywiad ar gyfer Arolygiaeth Gofal Cymru i'w alluogi i gynnig darpariaeth estynedig i ystod oedran ehangach er mwyn cynnwys grwpiau o frodyr a chwiorydd. Bu tîm Dechrau'n Deg hefyd yn gweithio'n agos gyda thimau plant y Gwasanaethau Cymdeithasol a'r Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd i helpu i leoli plant nad oeddent yn gallu defnyddio'r ganolfan wedi'i haddasu. Sefydlodd tîm y Blynyddoedd Cynnar, Gofal Plant a Chwarae Gynllun Cymorth Gofal Plant drwy gyfnod y Coronafeirws Llywodraeth Cymru o fewn wythnosau ar ddechrau'r pandemig i sicrhau y cafodd lleoedd eu canfod ar gyfer plant gweithwyr allweddol a phlant agored i niwed, a darparwyd cyllid yn gyflym i ddarparwyr a oedd yn darparu'r gwasanaethau angenrheidiol hyn.

Ailagorodd darparwyr a oedd wedi cau yn y dyddiau cynnar i raddau helaeth o ddiwedd mis Mehefin 2020 a gwnaethant barhau ar agor (ac eithrio achosion unigol ac ysbeidiol o gau yn sgil Covid), ac eithrio'r rhan fwyaf o ddarpariaeth ar ôl yr ysgol, yr effeithiwyd arni gan bryderon ynghylch y defnydd o adeiladau ysgol a chymysgu swigod a chau ysgolion.

Profwyd lefel yr ymrwymiad a'r hyblygrwydd o fewn y sector ymhellach mewn ymateb i drefniadau gwyliau haf 2020 ar gyfer plant agored i niwed, oherwydd, lle'r oedd lleoliadau'n cyfyngu ar nifer eu plant ac yn gweithredu ar sail 'swigen', roedd pryderon ynghylch dod o hyd i

ailagor oherwydd pryderon ysgolion ynghylch mynediad a rheoli swigod. Er gwaethaf llawer o gefnogaeth i ddatblygu asesiadau risg i ganiatáu ar gyfer ailagor yn ddiogel, mae rhai clybiau wedi cau, gan nodi materion gyda staffio fel y prif achos.

Cyflwynwyd arolwg i ddarparwyr yng ngwanwyn 2022 ac adroddwyd ar rai o'r materion allweddol yr oeddent wedi bod yn eu hwynebu. Pryderon ynghylch ansawdd a diogelwch y ddarpariaeth oedd y prif bryderon yn ystod y pandemig a chaiff hyn ei gadarnhau gan dystiolaeth anecdotaidd a gasglwyd ar gyfer Llywodraeth Cymru yn ystod gwanwyn 2021, pan oedd darparwyr yn teimlo bod y cyfyngiadau'n effeithio'n fawr ar arferion.

O ran pryderon wrth symud ymlaen, y prif bryderon a adroddwyd oedd costau parhaus yn gysylltiedig â Covid, nifer y plant sy'n mynychu, a chynaliadwyedd ariannol.

flwyddyn ddiwethaf wedi bod ar gefnogi ac arwain y sector gofal plant i aros yn agored ac aros yn gynaliadwy, a chefnogi teuluoedd sydd angen a/neu sy'n defnyddio gofal plant.

O ran niferoedd gofal plant cyffredinol, bu gostyngiad yn ystod 2020-21, gyda nifer y lleoedd gofal plant yn gostwng o 1,403 o leoedd i 1,335 o leoedd.

Yn 2018, cyflwynwyd cynigion i Lywodraeth Cymru o dan raglen gyfalaf y Cynnig Gofal Plant i ddatblygu lleoedd gofal plant newydd i gynyddu capasiti mewn ardaloedd lle nad oedd cyflenwad digonol i gynnal lleoedd ar gyfer y Cynnig

15) Dadansoddiad o'r Bylchau

Bydd y dadansoddiad hwn yn ystyried y cyflenwad a'r galw am ofal plant ac yn crynhoi'r bylchau yn y ddarpariaeth, gan ganolbwyntio'n benodol ar y meysydd canlynol:

- Darpariaeth gofal plant i blant rhieni sy'n gweithio oriau annodweddiadol
- Darpariaeth gofal plant cyfrwng Cymraeg
- Darpariaeth gofal plant ar gyfer gwahanol gategoriâu iaith

Bydd y dadansoddiad hefyd yn amlinellu anghenion gofal plant nad ydynt yn cael eu diwallu yn ardal yr awdurdod lleol, gan gynnwys y rhai sy'n ymwneud â'r canlynol:

- Mathau o ofal plant sydd ar gael
- Oedran y plant y mae gofal plant ar gael iddynt
- Fforddiadwyedd gofal plant
- Amseroedd y mae gofal plant yn cael eu darparu (ar gyfer C 60A-7wt Tc -0C 60A8.001 (T12.7L)-y gofal 04)

cydlynu eu horiau gwaith i ofalu am blant rhyngddynt. Gan fod cost gofal plant wedi'i nodi fel un o'r prif rwystrau i ddefnyddio gofal plant, gallai hyn gyfyngu ar y nifer sy'n manteisio ar ofal plant hyblyg lle gellir ei gynnig.

Mae'n rhaid i bob darparwr ystyried y costau staffio a gorbenion ychwanegol y byddent yn eu hysgwyddo wrth ymestyn oriau agor a chyferbynnu'r rhain â'r busnes ychwanegol posibl y gallai'r oriau estynedig ei ddenu. Gallai darparwyr newydd, yn enwedig gwarchodwyr plant (y gallai eu gorbenion fod yn llai na darpariaeth mewn lleoliad), ystyried cynnig oriau annodweddiadol fel pwynt gwerthu unigryw.

Darpariaeth cyfrwng Cymraeg

Mae diffyg amlwg yn y ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg ym Mlaenau Gwent, gyda dwy ardal cynllunio cymunedol,

Darpariaeth gofal plant ar gyfer gwahanol gategorïau iaith

		Dyfarnu'r tendr gofal plant Cwblhau'r gwaith adeiladu Agor y lleoliad gofal plant	Haf 2022 Gwanwyn 2023 Gwanwyn 2023
	1c. Grant addysg cyfrwng Cymraeg: <ul style="list-style-type: none"> Darpariaeth cylch meithrin yn yr ysgol eginblanhigyn newydd yn Nhredegar 	Cyflwyno cais cynllunio Cyhoeddi tendr ar gyfer y gwaith adeiladu a chwblhau gwerthusiadau Dechrau'r gwaith adeiladu Cyhoeddi tendr gofal plant Agor yr ysgol/lleoliad	Haf 2022 Haf 2022 Hydref 2022 Gwanwyn 2023 Gwanwyn 2024
	1d. Cynnig am grant cyfalaf pellach y Cynnig Gofal Plant i ddatblygu lleoliad gofal dydd llawn newydd yng Ngogledd Ebwy Fach (Bryn-mawr)	Cyflwyno cynnig grant pan fydd y rhaglen grant nesaf yn agor	I'w chadarnhau
2. Cefnogi'r gwaith o gyflwyno gofal plant Dechrau'n Deg i bob plentyn 2 oed o fis Medi 2022	2a. Cefnogi tîm Dechrau'n Deg i asesu'r angen am leoedd gofal plant ychwanegol, gan ganolbwyntio ar gynyddu'r ddarpariaeth Gymraeg a mynd i'r afael â bylchau yn y ddarpariaeth sydd ar gael.	Unwaith y cytunir ar ardal gyflwyno, mapio'r ddarpariaeth leol, gan nodi bylchau.	Haf 2022 – parhaus
	2b. Cefnogi rhaglen Dechrau'n Deg i osod manyleb ar gyfer gwarchodwyr plant i ddod yn ddarparwyr Dechrau'n Deg.	Datblygu manyleb gwarchodwr plant a hyrwyddo'r cynllun i warchodwyr plant lleol, gan gynnwys cyngor ar DPP / llwybrau cymhwyso.	Haf 2022 – parhaus

<p>3. Sicrhau bod pob lleoliad gofal plant yn gynhwysol a bod plant ag anableddau yn cael mynediad at ofal addas</p>	<p>3a. Sicrhau bod pob lleoliad gofal plant ym Mlaenau Gwent yn gynhwysol ac yn gallu cynnig gofal addas.</p>	<p>Y Gweithiwr Cymorth ADY i ddatblygu offeryn archwilio i asesu pa mor gynhwysol yw lleoliadau a lefelau cydymffurfio â'r Ddeddf ADY newydd.</p> <p>Cynnal asesiad o bob lleoliad.</p> <p>Cynnig cymorth a gwybodaeth i gefnogi lleoliadau i fod â hyder yn eu rolau.</p>	<p>Hydref 2022</p> <p>Hydref 2022 – parhaus</p>
--	---	--	---

3b. Sicrhau bod anghenion hyfforddiant ADY ymarferwyr gofal plant yn cael eu hasesu, a bod y rhaglen hyfforddi flynyddol yn diwallu angen y sector

yr gET(e)-6 (n)-0.8 (i)-14.1 (o)n704/7Idnac 4p(o)1.3 0.004a Tw hyfforddiant ADY leydh h foeiyant Aw o t AT*01 H7 84.4Td(2l)7 (o1 Tw Td(5c)d2Bd2 (d)-oEM2.4.g7 82.4 (o1 Tw aro)8.9

	5b. Sefydlu'r angen am ofal ar ôl yr ysgol cyfrwng Cymraeg gyda disgyblion yn defnyddio Ysgol Bro Helyg a'r ysgol eginblanhigyn newydd sydd ar y gweill ar gyfer Tredegar	Dylunio a chynnal astudiaeth ddichonoldeb i'w defnyddio yn Ysgol Bro Helyg (gan gofio bod y rhan fwyaf o ddisgyblion yn defnyddio cludiant ysgol) Ailadrodd yr uchod ar gyfer yr ysgol eginblanhigyn newydd pan fydd ar agor	Gwanwyn 2023 Hydref 2024
	5c. Fel rhan o'r rhaglenni cyfalaf (gweler uchod), chwilio am ddarparwyr Cymraeg a'u sefydlu yng Nglyncoed (Ebwy Fawr) a Thredegar (Sirhywi)	Dogfennau tendro i amlinellu gofynion y Gymraeg a'r disgwyliad o ran cyflawni	Gwanwyn 2023
6. Rhoi systemau cadarn ar waith ar gyfer casglu gwybodaeth am faterion yn ymwneud â gofal plant gan rieni/gofalwyr neu randdeiliaid eraill	6a. Sefydlu system ddilydol ar gyfer cysylltu ag ymholwyr i'r Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd i nodi lle mae rhieni wedi cael anhawster wrth gael mynediad at ofal plant neu faterion eraill yn ymwneud â gofal plant 6b. Annog rhanddeiliaid mewn sefydliadau eraill i rannu gwybodaeth â ni pan nodir rhieni sy'n cael anawsterau wrth gael mynediad at ofal plant	Sefydlu system ymholiadau Cynnwys adran ar wefan y Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd, sy'n cael ei datblygu, i adrodd am faterion yn ymwneud â gofal plant Cynnal archwiliad fesul ardal o wasanaethau a sefydliadau a allai ddod yn hyrwyddwyr y Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd Cyflwyno cynllun hyrwyddwyr y Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd Datblygu system ar gyfer adrodd am faterion	Hydref 2022 Hydref 2022 Hydref 2022 Gwanwyn 2023 Haf 2023

gosod camau gweithredu allweddol i gefnogi'r sector		Llunio cynllun datblygu'r gweithlu	Gwanwyn 2023
---	--	------------------------------------	--------------